

30.8.2022

Julkinen

Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan kokous

Aika 18.8.2022 klo 10:00 – 12:00

Paikka STUK, Jokiniemenkuja 1, Vantaa

Osallistujat Jäsenet ja sihteerit:

Ylifyysikko Tiina Laitinen, pj
Professori Petro Julkunen, vpj
Yli-insinööri Kerttuli Helariutta
Erytisasiantuntija Mikko Jääskeläinen, etänä
Professori Marko Kangasniemi
Erytisasiantuntija, Piia Mattila, etänä
Apulaisprofessori Jonne Naarala
Kalibrointi-insinööri Lasse Rantanen
Johdon assistentti Jaana Sinisalo, siht (sijainen)

Asiantuntijat:

Pääjohtaja Petteri Tiippana, STUK
Johtaja Tommi Toivonen, STUK
Projektipäällikkö Päivi Mäenalanen, STUK, kohdat 1-3

1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:05. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi ja esityslista hyväksyttiin.

2 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Korjattiin muistion kohdassa 5 väärä henkilön nimi Mikko Kangasniemi Mikko Jääskeläiseksi.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3 Lausuntoasiat

Neuvottelukunta on saanut Työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntopyynnön Posiva Oy:n käyttöluupahakemuksesta käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitokselle.

Projektipäällikkö Päivi Mäenalanen piti yleisesittelyn ja näytti siihen liittyvän Power Point esityksen (liitteenä).

Keskustelun jälkeen todettiin, että omassa lausunnossaan STN haluaa painottaa

- ammattiosaamisen ja tutkimuksen säilymistä pitkällä aikavälillä
- informatiivista viestintää väestölle

30.8.2022

Julkinen

- väestön ja työntekijöiden säteilyturvallisuuden arviointia, jota pidettiin hakemuksen ja keskustelun perusteella perusteellisena ja monipuolisena.

Tiina Laitinen tekee lausuntoaihion ja lähettää sen kommentoitavaksi jäsenille 15.9. mennessä.

4 **STN:lle tulleet yhteydenotot**

Ei yhteydenottoja.

5 **Säteilyturvallisuustutkimuksen tilanne**

Tämä aihe tulee olemaan vakiona asialistalla tästä lähtien. Kerrotaan lyhyesti tutkimuksen tilanteesta. Jos halutaan pitää pitempiä esittelyjä, siitä etukäteen tieto puheenjohtajalle.

Jonne Naarala kertoi Piano-Forte-tutkimusprojektin alulle panosta, jossa mukana ovat yliopistosairaalat ja Suomen säteilyturvallisuusväkeä. Aihealue on laeva, mm. pienet annokset ja lääketieteellinen puoli. Cores-yhteenliittymän kautta tehdään nyt tutkimusintressien kartoitustyötä. Erillinen organisaatio järjestää haut. Tulossa on kolme hakua, noin 10 milj € per haku, vuosille 2023, 2024 ja 2025. Näiden megahakujen lisäksi toivotaan pieniä hakuja.

Jonne Naarala kertoi myös, että STUKin kanssa yhteistyönä tehtävässä Alzheimer-tutkimuksessa on menossa laboratoriotyöt tänä vuonna ja julkaisut tulevat ensi vuonna.

Tommi Toivonen kertoi, että STUKin dosimetriapuolella on tehty pari tutkimusrahoitushakemusta.

6 **STA-koulutuksen tilanne**

Petro Julkunen kertoi, että oli ollut muiden kouluttajien kanssa STM:ssä keskustelemassa teollisuus- ja tutkimuspuolen STA-koulutuksen hitaasta käyntiinlähdestä. Nykyisellään yliopistojen kurssit ovat liian laajoja ja parasta olisi tehdä kokonaan uusi teoreettisen koulutuksen kokonaisuus, tai koulutusohjelma. Ongelmana on, että yliopistoilta vaaditaan resursseja ja rahaa, joita on niukasti. Parasta aikaa Petro Julkunen ja Jonne Naarala ovat valmistelemassa laboratorioturvallisuuden ja säteilyturvallisuuden verkkokurssia, jossa hyödynnetään virtuaaliympäristöjä koulutuksessa ja testataan osaamista STM:n asetukseen ionisoivasta säteilystä pohjautuen. Vastaavaa ajattelua voisi soveltaa STA-koulutuksessa. Koulutuskokonaisuudelle on suuri tarve sekä työelämästä että koulutusohjelmista tulijoille, joilla on puutteita STA:n teoreettisesta koulutuksesta. Esim. avolähdekoulutusta ei nykyisellään löydy helposti.

Keskustelussa todettiin myös, että mahdollisesti säännöstöön voisi tehdä korjauksia (silloin kun tulee seuraava säteilylain kokonaisuudistus), koska tällä hetkellä vaaditaan, että STA osaa kaikesta vähän kaikkea, vaikka käytännön työssä tätä ei tarvittaisi.

30.8.2022

Julkinen

Keskustelun jälkeen päätettiin, että Petro Julkunen ja Kerttuli Helariutta valmistelevat kannanottoaihion osoitettavaksi yliopistoille koulutuksen järjestämisen fasilitoimiseksi.

7 Muut asiat

STUK odottaa Tullilta turvallisuuslupahakemusta henkilökannerin käyttöön. STUK pyytää STN:ltä lausuntoa toimenpiteen oikeutuksesta. Keskustelun jälkeen päätettiin, että lausuntopyynnön tultua STN:lle, käydään siitä sähköpostikeskustelu ja tarvittaessa Teams-kokous.

Yliääkäri Petri Kangaspunta on siirtynyt toisiin tehtäviin eikä jatka enää STN:ssä. Tilalle on tulossa ylihammaslääkäri Panu Peitsaro. Erytisasiantuntija Mari Leppilampi on siirtynyt toisiin tehtäviin eikä jatka enää STN:ssä. Odotellaan tietoja Mari Leppilammen korvaajasta ja tehdään sitten esitykset STM:ään.

Petro Julkunen kertoi, että Teollisuuden ja tutkimuksen säteilyturvallisuuspäivät pidetään Helsingissä Scandic Grand Centralissa 18.-19.4.2023 ja ehdotti STN-kokouksen pitämistä samassa yhteydessä. Asia sai kannatusta.

Mikko Jääskeläinen kertoi, että kansallinen säteilymittausstrategia säteilyvaaratilanteita varten on valmis ja löytyy netistä. Seuraavassa kokouksessa hän kertoo asiasta lisää Janne Koivukosken kanssa. Linkki: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164269>

Petteri Tiippana kertoi, että STUKissa järjestettävän IRRS-arvioinnin (kansainvälinen viranomaistoiminnan arviointi) yhteydessä arviointitiimi ja johto voisivat haluta haastatella STN:ää (5. tai 6.10.2022). Petro Julkunen ja Tiina Laitinen ilmoittivat suostumuksensa.

8 Seuraava kokous 27.10

Kokouspaikaksi valittiin HY Kumpulassa klo 10–12, minkä jälkeen tutustuminen Radiokemian laboratorioon.

Petteri Tiippana ehdotti, että hän tai Tommi Toivonen voisi kertoa IRRS-arvioinnin tuloksista seuraavassa kokouksessa.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00

Jakelu

Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet, sihteeri sekä neuvottelukunnan pysyvät asiantuntijat

Tiina Laitinen
puheenjohtaja

Jaana Sinisalo
sihteeri